

Kornrensning en god idé i alle driftsgrene

En kornrenser før fodermøllen minimerer slitagen på foderanlægget, reducerer antallet af sygdomstilfælde og dødsfald i besætningen og øger produktiviteten.

Af Jakob Ulstrup

"Vi diskuterede anvendelsen af kornrensere i forbindelse med hjemmeblanding i en erfaringsgruppe. Et af gruppens medlemmer mente ikke, det var nødvendigt med rensning, fordi der jo, som han sagde, også er energi i ukrudtsfrøene. Det var tre af de andre, som alle har renser i deres anlæg, lodrette uenige i."

Det beretter Jes Klausen, der er svinekonsulent hos LRØ og i en årrække har interesseret sig meget for de positive effekter af kornrensning i forbindelse med anlæg til hjemmeblanding af svinefoder.

"En fortalte, at antallet af dødsfald blandt hans søer var halveret, efter han havde investeret i en renser. En anden havde oplevet, at endetarmsudfald ikke længere forekom hos søerne, appetitten i farestalden var forbedret, og søerne kunne derfor lettere æde den ønskede mængde foder. En tredje sagde, at antallet af gaspustere, som skyldes clostridium-bakterier, i hans besætning var reduceret til et minimum," fortæller Jes Klausen videre.

Han forklarer, at der ikke findes håndfaste forsøgsresultater, der anpriser kornrensning.

"Men der er altid mellem en og fire procent frarens i korn, og eksemplet fra erfaringsgruppen taler vist for sig selv," fast-

slår han.

Kornrensning giver færre dødsfald og reducerer antallet af endetarmsudfald hos både søer og slagtesvin, det giver en bedre appetit hos søerne i farestalden, og så reducerer det gaspuster-tilfældene.

Gå efter den simple løsning

Når man snakker om kornrensning på egen bedrift, er der to veje at gå. Enten renser man kornet i høst, inden det lægges på lager, eller også renser man det lige før foderet blandes. Eller begge dele.

"Jeg anbefaler altid rensning inden lagring, for så skal man ikke tørre på ukrudtsfrøene og al den fugt, der følger med," siger Jes Klausen.

Ulempen ved rensning ved høst er, at det stiller enorme krav til renserens kapacitet. Et typisk nyt indtransportlæg har en kapacitet på mellem 60 og 80 ton korn pr. time, nogle endda mere. Og det er nødvendigt, hvis det skal følge med en moderne mejetærsker.

"Det er en dyr løsning, men fornøjelsen er jo, at man sparer tørreomkostninger og energi, fordi det er langt nemmere at blæse luft igennem kornet, når urenhederne er væk," forklarer han.

To gange rensning er investeringstungt, og derfor anbefaler han som udgangspunkt den simple løsning med en renser før møllen. En tosoldsrenser med en modstrømsblæ-

Fem gode råd

- Rens som minimum kornet inden formaling
- Renser du også kornet ved indtransport i høst, spares tørreomkostninger
- Maleblende-anlægget holder længere, hvis kornet renses
- Søers og slagtesvins generelle velbefindende og produktivitet øges, når de fodres med rensset korn
- Et konstant højt produktivitetsniveau opnås lettere, når der fodres med rensset korn

ser og en timekapacitet på to til tre ton er et rigtig godt udgangspunkt, fordi det både fjerner sandet og de mindre partikler. Sandfraktionen skal væk, fordi den øger slidet på sneglene med 50 procent. Selve møllet slides selvfølgelig

også meget af sandet.

"En aspirator alene er et skridt på vejen, men ikke tilstrækkeligt til grisefoder. Det samme gælder for de hjemmestrikkede løsninger med en rille i bunden af en skråtstillet sneglerende. Der falder godt nok noget sand ud, men det er slet ikke nok. Køb en rigtig renser," anbefaler Jes Klausen.

Hvad er det egentlig, man frarens fra kornet?

Når man tænker nærmere over, hvad det egentlig er en renser fjerner fra kornet, er det egentlig logisk nok, at rensningen kan betale sig.

Avnerne er tit forurenede af svampe, som producerer toksiner. De sænker produktiviteten generelt og kan også virke hormonforstyrrende, så reproduktionen påvirkes. Det kan blandt andet udmønte sig i udeblivende brunster efter frævning.

Ukrudtsfrø indeholder ofte bitterstoffer, som sænker æde-lysten.

Fraktionen med sand/jord indeholder jordbakterier, herunder clostridierne, som resulterer i mange gaspustere. Når kornet renses, reduceres antallet af bakterier væsentligt.

"Normalt skader lidt jord jo ikke, men hvis søer og slagtesvin har mavesår, giver det en direkte passage for jordbakterierne fra mavesækken til blodbanen, og derfor hører jord og sand ikke hjemme i so-foder," pointerer Jes Klausen.